

Kiiminkijoen päiväkodin toimintasuunnitelma 2023-2024

Oulun kaupungin varhaiskasvatuspalvelut

Oulun varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma

Linkki Thinglinkiin <https://www.thinglink.com/card/1726161690208240102>

Arvot

Rohkeus on toiminnassamme sitä, että kannustamme ja kehumme lasta omana yksilönä pienissäkin asioissa niin, että lapsen itsetunto vahvistuu ja lapsi saa rohkeutta toimia omien vahvuuksien ja mielenkiinnon mukaisesti. Hyödynnämme aikuisten vahvuuksia toiminnassamme, sillä ammatillisesti toimiva aikuinen on innostavana esimerkkinä ja näin vaikuttaa lasten asenteisiin ja rohkeuteen. Pidämme yllä rauhallista, turvallista ja innostavaa ilmapiiriä, jossa lapsella on rohkeus sekä ilo oppia uusia asioita. Joustavat pienryhmät antavat tilaa lapsen rohkeudelle sekä mahdollistavat lapsen toimia omana itsenään. Meille on rohkeutta ammatillisesti puuttua mahdollisesti ilmeneviin epäkohtiin.

Reiluus on toiminnassamme sitä, että kohtaamme jokaisen lapsen yksilönä omine tarpeineen erilaisuutta arvostaen. Tärkeä osa toiminnan suunnittelusta pohjautuu lasten toiveisiin ja mielipiteisiin. Pidämme tuumaustaukoja, lastenpalavereja ja pelaamme kesypeliä, lapsien äänen esiin saamiseksi. Päivittäiset leikkituokiot pohjautuvat lapsen vapauteen omaehtoiseen leikinvalintaan. Käymme huoltajien kanssa avointa keskustelua lapsen vahvuuksista ja myös haasteista. Arvostamme huoltajien näkökulmia lapsen kehitykseen ja kasvuun liittyen. Kunnioitamme perheen arvoja ja erilaisia kulttuureja järjestäen toimintaa, johon kaikki voivat osallistua, tai tarjoamme saman tasoista vaihtoehtoista toimintaa.

Vastuullisuus toiminnassamme on sitä, että varhaiskasvatuksessa kaikilla on hyvä ja turvallinen olo. Aikuinen on aidosti läsnä toiminnassa, tukien lapsen vuorovaikutusta ja osallisuutta. Pidämme lapsen toiminnan havainnointia tärkeänä tapana saada selville kasvun ja oppimisen tilanteesta. Jos huomaamme tarpeita, puutumme niihin heti, huomioiden lapsen kehityksen ja ikätason. Toimimme vastuullisesti, että toiminta on perheille mahdollisimman avointa ja läpinäkyvää, että huoltajille syntyy mahdollisimman realistinen kuva varhaiskasvatuksestamme.

Laaja-alainen osaaminen

Toimintamme lähtökohtana on kokopäiväpedagogiikka. Taidot kehittyvät vuorovaikutustilanteissa ohjatun toiminnan, leikin, siirtymätilanteiden sekä arkitoimintojen kautta. Toteutamme erilaisia teemoja ja projekteja, joidenka avulla lapset havainnoivat ilmiöitä, pohtivat niihin liittyviä asioita sekä eettisiä kysymyksiä. Lasten mielenkiinnonkohteet ohjaavat projektien kulkua eteenpäin ja kaikkea toimintaa. Kulttuurien moninaisuus tuodaan esille rikkautena, joka otetaan huomioon toiminnassa perehtymällä eri kulttuurien kieleen, ruokaan, ympäristöön ja juhliin. Tuemme lasten vuorovaikutustaitoja pienryhmätoiminnan avulla, jossa vuorovaikutus on läheisempää ja yksilöllisempää. Järjestämme toimintaa paljon ulkona, jolla on myönteinen vaikutus vuorovaikutukseen ja ilmapiiriin. Lasten hyvät vuorovaikutustaidot edistävät kykyä ilmaista itseään sekä edistää kohtaamaan moninaisuutta positiivisesti. Kannustamme lapsia omatoimisuuteen ja itseohjautuvuuteen heidän omassa toiminnassaan. Hyvinvointipäiväkotina toimintaamme ohjaa itsestä huolehtimisen, terveyden ja turvallisuuden liittyvien taitojen vahvistaminen. Keskustelemme lasten kanssa terveellisestä ruoasta, liikkumisesta ja riittävästä levosta ja niiden vaikutuksesta hyvinvointiin. Tunnetuokioilla ja arjessa vahvistamme lasten kykyä tunnistaa erilaisia tunnetiloja ja niiden ilmaisemista. Monilukutaidon tarpeellisuus korostuu entisestään kulttuurisesti moninaisessa ja viestien ympäröivässä maailmassa. Huomioimme pedagogiikassamme monilukutaidon kehittymisen kannustamalla ja motivoimalla lapsia havainnoimaan, tutkimaan ja tulkitsemaan viestejä erilaisissa ympäristöissä. Merkkien tulkitsemista harjoitellaan aikuisen mallin avulla mm. kirjoista tai retkillä lähiympäristössä. Lasten digitaalista osaamista tukevat päiväkodissamme olevat erilaiset digitaaliset välineet ja sovellukset. Painotamme lasten mahdollisuutta harjoitella näitä taitoja tutkimiseen, oppimiseen sekä luovaan toimintaan. Aikuinen opastaa lasta digitaalisten ympäristöjen vastuulliseen ja turvalliseen käyttöön.

Lapsen oikeus osallisuuteen ja vaikuttamiseen tuetaan huomioimalla lapsen mielipiteet ja toiveet, jotka otetaan huomioon toiminnassamme. Lapsi on osallisena toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa omista lähtökohdista käsin, jonka kautta lapsi saa kokemuksen, että hän pystyy aktiivisesti vaikuttamaan omaan elämäänsä. Lapsen osallisuutta lisäävällä toiminnallisella oppimisella on merkittävä rooli kokopäiväpedagogiikassamme.

Toimintakulttuuri

Toimintamme lähtökohtana on lapsen kohtaaminen sensitiivisesti omana ainutlaatuisena yksilönä, edistäen lapsen yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Hyödynnämme vahvuuksia, kannustamme ja tuemme lapsen omaa yksilöllistä opintopolkua positiivisuuden kautta. Pidämme tärkeänä lapsen kehitystä, oppimista ja osallisuutta tukevia olosuhteita. Toimimme lasta osallistavasti siten, että jokainen lapsi kokee mielipiteensä arvokkaaksi. Toimintakulttuurimme pohjautuu lapsen leikin arvostamiseen, niin että annamme lapsen leikille tilaa, aikaa ja rauhaa. Ryhmän aikuiset ja lapset kehittävät yhdessä leikkiympäristöjä innostaviksi.

Oppimisympäristömme painottuu vahvasti päiväkodin lähiympäristöön, jossa toteutamme puoli päivää pihalla hankkeen mukaista toimintaa, metsämörri -toimintaa sekä STEAM-pedagogiikkaa. Toimimme joustavasti erilaisissa pienryhmissä, joka vahvistaa lasten ja aikuisten vuorovaikutusta. Muokkaamme toimintamme ryhmän tarpeita vastaavaksi. Painotamme nivelvaiheita ja lapselle helppoja siirtymiä varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kouluun.

Hyvinvointi ja osallisuus

Tavoitteenamme on saada lapsi kokemaan kokonaisvaltaista hyvinvointia arjessamme. Pidämme yllä sujuvaa, toistuvaa ja joustavaa arkea, johonka sisältyy tutut päivän toiminnot, jotka luovat lapselle turvallisuuden tunnetta. Aikuisen on läsnä ja kohtaa lapsen yksilönä positiivisen vuorovaikutuksen kautta. Autamme lasta muodostamaan myönteisen käsityksen omasta itsestään kehumalla, kannustamalla sekä antamalla myönteistä palautetta niin, että lapsi oppii huomaamaan omat tunteet, vahvuudet sekä onnistumisen kokemukset. Hyvinvointipäiväkotina toteutamme myös hyvinvointiviikkoja yhteistyössä koulun kanssa. Harjoittelemme tunne- ja turvataitoja osana arjen muita toimintoja.

Lapsen osallisuuden kokemusta vahvistamme kuulemalla yksittäisen lapsen tai koko ryhmän mielipiteitä ikätasoisesti sekä toteuttamalla heidän ideoitaan toiminnassa, apuna ovat Kesy-kortit. Lapset osallistuvat myös aktiivisesti päätöksentekoon. Pienryhmätoiminta, leikkipariarvonta, erilaiset projektit sekä STEAM ovat osallisuutta tukevia toimintatapoja.

Liikkuminen

Hyödynnämme päiväkodillemme laadittua liikuntavuosisikelloa suunnittelun tukena, huomioiden eri vuodenaajat. Puoli päivää pihalla hankkeen toimintamalli, sekä hankkeen ideat ovat vahva osa liikunnallista arkeamme. Toteutamme monipuolista ohjattua liikuntaa, joka on suunniteltu lapsilähtöisesti ja tavoitteellisesti. Kannustamme ja innostamme lapsia myös omaehtoiseen liikuntaan, tarjoamalla lasten saataville erilaisia liikuntavälineitä. Käytämme koulun liikuntasalia sekä ulkokenttää sekä hyödynnämme koulun monipuolista liikuntavälineistöä. Käytämme myös lähellä sijaitsevia urheilukenttiä ja leikkipuistoja liikuntatuokioiden toteutuksessa. Kannustamme lapsia monipuoliseen liikuntaan mahdollistaen leikin erilaisissa maastoissa. Innostamme lapsia arkiliikuntaan hyödyntäen siirtymätilanteita, portaita ja päiväkodin aula- sekä käytävätiloja. Ulkoiluaikana leikimme erilaisia liikuntaleikkejä sekä pelaamme erilaisia pallopelejä.

Kestävä tulevaisuus

Toiminnan lähtökohtana on, että kestävän tulevaisuuden edistäminen on osa jokapäiväistä toimintaa. Kestäminen on keskeisessä roolissa STEAM:in isossa yhteisessä teemassa, joka on tänä vuonna ihmeellinen ihminen. Kestävyyden aiheena on ihminen ja hyvinvointi eli ruokakasvatus, liikunta ja lepo ja sosiaalinen hyvinvointi.

Ruokakasvatuksessa tutustumme erilaisiin makuihin, kasviksiin ja hedelmiin eri aistien kautta. Liikuntaa omaehtoisesti, ohjatusti ja hyöty liikkuessa eri ympäristöissä niin sisällä kuin ulkona. Sosiaalista hyvinvointia edistämme tunne-, turva- ja kaveritaitoja harjoittelemalla leikeissä ja ohjatusti tuokioilla.

Kestävyyden päämääränä on myös vahvistaa lasten myönteistä luontosuhdetta. Aikuisten innostava asenne ja malli ovat lapsen oppimisen lähtökohtana. Viikoittain tapahtuvat metsäretket, ulos siirretyt oppimishetket, liikkuminen, leikkiminen ja tutkiminen eri vuodenaikoina erilaisissa ympäristöissä antaa mahdollisuuden myönteisen luontosuhteen vahvistamiseen.

Kierrättäminen on vahvasti mukana arjessa. Harjoittelemme lasten kanssa roskien lajittelua ja kierrätysmateriaalien käyttöä mm askarteluissa.

Kulttuuri

Osana varhaiskasvatuskulttuuriamme on tarjota lapsille mahdollisuus tutustua eri taidemuotoihin. Annamme lapsille kokemuksia taide-, kulttuuri- ja kulttuuriperinnön tarjonnasta, lisäksi lapsilla on mahdollisuus toteuttaa itsensä tuottamaa taidetta ja kulttuuria. Lapsilla on mahdollisuus kokeilla eri taiteen muotoja kuten luontotaidetta, ympäristötaidetta, digitaidetta, perinteisiä kädentaitoja sekä itseilmaisua. Hyödynnämme toiminnassa musiikin integrointia oppimisen eri osa-alueisiin. Talon yhteiset laulutukiokot kokoavat päiväkodin kaikki ryhmät ja kasvattajat yhteen laulamaan. Lisäksi musisoimme monipuolisesti ryhmissä, joissa hyödynnämme koulun musiikkiluokkaa. Olemme huomioineet toiminnassa eri kieli- ja kulttuuriryhmistä tulevat lapset järjestämällä heille osallisuutta vahvistavaa toimintaa. Hyödynnämme taidekaappia, kirjastoa, museota, Alakökin tarjontaa sekä kirjaston etäsatuhetkiä. Varhaiskasvatuskulttuurin vaihtuvat teemakaudet antavat toiminnalle suuntaviivoja toiminnan suunnittelussa. Toteutamme tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti kulttuurikasvatusta, hyödyntäen Oulun kaupungin kulttuuriopasta.

Digitaalisuus

Digitaalisuus kytkeytyy varhaiskasvatuksen toimintaan leikeissä, dokumentoinnissa, liikkumisessa, tutkimisessa, sekä taiteellisessa kokemisessa ja tuottamisessa. Käytössämme on tabletteja, beebotteja sekä ryhmätiloissa on käytettävissä kosketusnäyttö, jota hyödynnämme STEAM-pedagogiikassakin.

Annamme lapsille ikätason mukaisesti mahdollisuuden harjoitella digitaitoja arjessamme unohtamatta digi-turvataitojen opetusta.

Kansainvälisyys

Kansainvälisyyskasvatuksemme pohjautuu elämän, kestäväen elämäntavan ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen sekä ihmisarvon loukkaamattomuuteen, ja tuomme esille näitä asioita arjessa päivittäin. Edistämme lasten kansainvälisyystuntemusta pitämällä toiminnassa esillä eri kieliä- ja kulttuureja mm. laulujen ja leikkien avulla, ikätaso huomioiden. Tutustumme lasten kanssa eri kulttuurien juhlaperinteisiin, ympäristöön ja ruokakulttuureihin kerronnan ja kuvien avulla. Aikuinen tarjoaa lapsille mahdollisuuden keskusteluun ja ihmettelyyn eri kulttuurien moninaisuuteen liittyvistä näkökulmista.

Kasvun ja oppimisen tuki

Lapsella on oikeus saada tukea heti, kun tuen tarve on havaittu. Oikea-aikaisella, yksilöllisesti kohdennetulla ja lapsen tarpeiden mukaisella tuella edistetään lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Tuen järjestämisen lähtökohtana ovat lapsen vahvuudet sekä oppimiseen, kehitykseen ja hyvinvointiin liittyvät tarpeet. Tuentarpeen suunnitelmat ovat yksilöllisiä, lapsi voi tarvita tukea esimerkiksi oppimisen, taidollisen, tunne-elämän, fyysisen kehityksen tai sosiaalisen kehityksen osa-alueella. Tuen tarpeisiin vastataan tarvittavilla pedagogisilla, hoidollisilla ja rakenteellisilla tuen muodoilla joko yleisellä, tehostetulla tai erityisen tuen tasolla. Varhaiskasvatukseen lapset ovat lähtökohtaisesti laadukkaassa varhaiskasvatuksessa ja tuenportaiden ensimmäinen taso on yleinen tuki. Tehostetusta ja erityistä tuesta sekä tukipalveluista tehdään hallintopäätös. Eskarilaisilla on käytössä tuen portaat: yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki. Tuentarpeen suunnittelussa huoltajat ovat aktiivisesti mukana, siinä huomioidaan lapsen eri kehitysympäristöt kuten koti ja varhaiskasvatus sekä tehdään monialaista yhteistyötä.

Tuki rakentuu lapsen yksilöllisiin tarpeisiin vastaamisesta sekä yhteisöllisistä ja oppimisympäristöihin liittyvistä ratkaisuista. Ryhmien laadukas pedagogiikka on perusta tuen toteuttamiselle. Käytössämme ovat esimerkiksi pienryhmätoiminta, joustavat ryhmittelyt, päiväjärjestys, arjen selkeä struktuuri, ennakointi, kuvatuki, viittomat, oppimisympäristön muokkaus, aikuisen sensitiivinen läsnäolo, tuki ja ohjaus, sekä aikuisen ohjaava puhe. Lapsen kanssa positiivisen ilmapiirin luominen, lapsen kannustaminen sekä lapsen vahvuuksien esiintuominen ovat myös merkittäviä tukikeinoja varhaiskasvatuksessa. Lapsen tarvitsema tuki ja toimenpiteet kirjataan varhaiskasvatukseen varhaiskasvatussuunnitelmaan/ esiopetusikäisille lapsen esiopetussuunnitelmaan, tehostetun tuen oppimissuunnitelmaan tai HOJKS:iin.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki, konsultaatio ja tarvittaessa osa-aikainen opetus ovat käytettävissä tuen tarpeille lapsille tuen tarpeen niin vaatiessa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki on kaikkia lapsia varten, ja hän on ryhmissä säännöllisesti tai sovitusti.

Leikki

Leikki on toimintakulttuurimme keskiössä lapsen kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen edistäjänä. Leikki on merkittävä ystävyys- ja yhteisöllisyyden rakentaja. Otamme huomioon lasten leikkialoitteet ja annamme lapsille leikkirauhan. Pidämme tärkeänä, että lapsen taidot kehittyvät niin, että lapsi pystyy pitkäkestoiseen leikkiin. Tuemme lasten vuorovaikutustaitoja ja kaverisuhteita leikin avulla. Aikuinen on leikissä läsnä tukien ja opettaen leikkitaitoja, mahdollistaen kaikkien lasten mukaanpääsyn leikkiin omien taitojensa ja valmiuksiensa mukaisesti. Aikuiset havainnoivat lasten leikkiä saadakseen tietoa lasten taidoista ja mielenkiinnonkohteista. Leikin havaintoja käytetään suunnittelun pohjana leikin rikastuttamiseen sekä pedagogisten sisältöjen tuomiseen. Vapaan leikin rinnalla on myös aikuisen ohjaamaa suunnittelemaa leikkiä eri ympäristöissä. Suunnittelemme, rakennamme ja muokkaamme yhdessä lasten kanssa uusia leikkiympäristöjä lasten mielenkiinnonkohteiden mukaisesti.

Lasten toiveita

Vahvistamme lasten osallisuutta suunnittelemalla monipuolista toimintaa lapsen mielenkiinnonkohteiden sekä toiveiden pohjalta. Havainnoinnin lisäksi esimerkiksi lasten palaverit, haastattelu, äänestykset ja kuvitettu kokemuksellinen vastaaminen tuovat lapsen ajatukset ja toiveet näkyväksi, jossa hyödynnämme Kesä-kortteja. Lapset ohjautuvat vapaaseen leikkiin päivittäin heidän leikkitoiveidensa mukaan. Leikki tuo näkyväksi lapsen kokeman ilon. Leikki nousee mieluisimmaksi toiveeksi varhaiskasvatuksessa lapsilta kysyttäessä

Huoltajien odotuksia varhaiskasvatukselle

Huoltajat osallistuvat lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman sekä varhaiskasvatussuunnitelman laadintaan, jonka laatimisessa lapsen ääni tulee kuuluviin. Päiväkodissamme on käytössä KESY-kortit, joilla tuetaan lapsen osallistumista ikätasoisesti. Huoltajien odotukset ja toiveet tulevat esille päivittäisissä haku ja tuonti tilanteissa, tutustumisissa, vanhempainilloissa sekä vasu- ja leops-keskusteluissa. Lisäksi huoltajille tarjotaan mahdollisuus Lapset-puheeksi keskusteluun. Huoltajilla on mahdollisuus antaa palautetta lapsen ryhmässä oleviin palautelaatikoihin tai sähköisen palvelun kautta. Palautteet ja toiveet huomioimme toiminnan suunnittelussa.

Arviointi

Laadukas varhaiskasvatus pitää sisällään suunnitelmallisuuden sekä toiminnan arvioinnin. Toiminnan arviointia tehdään päivittäin erilaisissa arjen tilanteissa. Arviointia tehdään ammatillisesti ja arviointia pyydetään säännöllisesti lapsilta ja huoltajilta. Varhaiskasvatus- ja esiopetuksen oppimissuunnitelmat arvioidaan vähintään kerran toimintakaudella. Kasvattajat osallistuvat pedagogisiin palavereihin, joissa kehitetään ja arvioidaan toimintaa, asetettuja tavoitteita ja tehtyjä suunnitelmia. Lapsille suunnattu hyvinvointikysely antaa ajankohtaista tietoa lasten hyvinvointiin liittyvistä seikoista, joita kautta pyrimme löytämään arkeen keinoja hyvinvoinnin saavuttamiseksi. Lapset myös harjoittelevat omien kokemusten kertomista ja oman toiminnan arviointia esimerkiksi peukuttamalla, kuvien avulla ja sanallisesti.

